

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 82/2022
23.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Драгана Аћимовића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичних дела превара, присвајање и проневера плата и утаја пореза у помагању из члана 263. став 1, члана 266а став 1. и 2. у вези чланова 27, 52. и 53. Кривичног законика Савезне Републике Немачке у вези чланова 371, 149. и 150. став 2. Пореског закона Савезне Републике Немачке и члана 38. Акта о порезу на зараде Савезне Републике Немачке, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Јанковића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Ужицу Кв.бр.93/21 од 30.07.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖкре-19/21 од 03.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.02.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Јанковића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Ужицу Кв.бр.93/21 од 30.07.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖкре-19/21 од 03.11.2021. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Решењем Вишег суда у Ужицу Кв.бр.93/21 од 30.07.2021. године утврђено је да су испуњене законске претпоставке за изручење правосудним органима Савезне Републике Немачке окривљеног АА, држављанина Босне и Херцеговине, а ради вођења кривичног поступка пред Општинским судом у Дармштадту, Савезна Република Немачка, због кривичних дела превара, присвајање и проневера плата и утаја пореза у помагању из члана 263. став 1, члана 266а став 1. и 2. у вези чланова 27, 52. и 53. Кривичног законика Савезне Републике Немачке у вези чланова 371, 149. и 150. став 2. Пореског закона Савезне Републике Немачке и члана 38. Акта о порезу на зараде Савезне Републике Немачке.

Решењем Апелационог суда у Крагујевцу КЖкре-19/21 од 03.11.2021. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљеног АА, адвоката Василија Поповића и адвоката Владимира Јанковића, па је потврђено решење Вишег суда у Ужицу Кв.бр.93/21 од 30.07.2021. године.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Владимир Јанковић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 1), 2) и 3) ЗКП, те због повреде одредбе члана 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, са предлогом да Врховни касациони суд уважи поднети захтев, те да укине нижестепена решења Вишег суда у Ужицу Кв.бр.93/21 од 30.07.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖкре-19/21 од 03.11.2021. године, као и решење Вишег суда у Ужицу Кре.бр.5/21 од 10.07.2021. године о одређивању притвора према окривљеном и окривљеног одмах пусти на слободу или да наведено решење о одређивању притвора преиначи тако што ће меру притвора заменити или мером јемства из члана 202. ЗКП или мером из члана 199. ЗКП.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажна решења против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док су у осталом делу испуњени услови за одбачај захтева (члан 487. став 1. тачка 2. и 3. ЗКП).

Бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да нижестепени судови приликом доношења побијаних решења нису правилно применили одредбу члана 15. тачка 4) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, обзиром да држава молиља уз замолницу није навела и доставила доказе о постојању основане сумње да је окривљени учинио кривична дела поводом којих се захтева његово изручење, те је стога, по ставу браниоца, суд погрешно нашао да су испуњене законске претпоставке за изручење окривљеног предвиђене одредбама Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и то законска претпоставка да има довољно доказа за основану сумњу да је окривљени учинио кривична дела поводом којих се захтева његово изручење. Поред тога, бранилац окривљеног истиче и да како суд није прецизно идентификовао да се у конкретном случају ради о кривичним делима за која није потребна провера двоструког криминалитета, то је суд, по ставу браниоца, морао да, сходно начелу специјалитета, примени одредбе Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и да сходно том закону испита да ли дела поводом којих се захтева изручење представљају кривична дела по закону Републике Србије, а посебно везано за казнени деликт супротан члану 38. Акта о порезу на зараде Савезне Републике Немачке који није закон, већ подзаконски акт - Уредба о порезима, те како суд то није учинио, није испуњена ни законска претпоставка да дела поводом којих се

захтева изручење окривљеног представљају кривична дела по закону Републике Србије. Изнетим наводима браниоца окривљеног се правноснажна решења суштински побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези чланова 7. став 1. тачка 1), 15. тачка 4) и 16. тачка 6) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, обзиром да бранилац окривљеног указује на неправилну примену од стране суда наведених одредби Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима приликом доношења побијаних правноснажних решења.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани.

Исти наводи истакнути у жалбама бранилаца окривљеног АА, адвоката Владимира Јанковића и адвоката Василија Поповића били су предмет разматрања Апелационог суда у Крагујевцу који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену по жалбама изјављеним против првостепеног решења Вишег суда у Ужицу Кв.бр.93/21 од 30.07.2021. године. Апелациони суд у Крагујевцу као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 3 став пети, страни 5 ставови трећи, четврти и шести и на страни 6 став први и трећи другостепеног решења КЖкре-19/21 од 03.11.2021. године изнео разлоге, које Врховни касациони суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен.

Наиме, бранилац окривљеног у осталом делу захтева као разлоге његовог подношења наводи битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП.

Имајући у виду да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепена решења побија због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног свој став да у конкретном случају треба одбити изручење окривљеног АА правосудним органима Савезне Републике Немачке образлаже и тиме што у поднетом захтеву за заштиту законитости оспорава чињенична утврђења нижестепених судова у правноснажним одлукама на основу којих је донета одлука о испуњености услова за изручење окривљеног Савезној Републици Немачкој, између осталог оспорава и чињеницу да се против окривљеног води кривични поступак пред Општинским судом у Дармштадту, дајући при томе сопствену оцену садржаја документације која је достављена суду од стране државе молиље и сопствене закључке који су потпуно другачији од оних датих у побијаним решењима, те полемишући са разлозима које су нижестепени судови дали за своју одлуку у побијаним решењима, а што све не представља дозвољене законске разлоге за подношење овог ванредног

правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, па је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног и у овом делу оценио недозвољеним.

Осим тога, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, цитирајући законски текст исте.

Међутим, како бранилац окривљеног даље у захтеву уопште не указује у чему се конкретно састоји битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, односно не наводи који конкретно доказ је незаконит и у чему се тачно састоји његова незаконитост, већ само истиче да нижестепени судови игноришу доказе које је поднела одбрана и користе непостојеће доказе, то је стога Врховни касациони суд оценио да у овом делу поднети захтев нема законом прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји, обзиром да Врховни касациони суд није овлашћен да по службеној дужности испитује у чему се конкретно огледа повреда закона на коју се захтевом указује.

Такође, бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости подноси и због повреда права на правично суђење и права на одбрану окривљеног која су гарантована чланом 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, истицањем да другостепени суд није дао свестрану оцену доказа које је одбрана поднела у жалбеном поступку, а који указују да окривљени АА никада није осуђен пред Општинским судом у Дармстадту на 7 (седам) година и 9 (девет) месеци, те да није био у бекству и избегавао да се појави пред правосудним органима Савезне Републике Немачке поводом истраге која се против њега води пред тужилаштвом у Дармстадту, а такође се указује и на повреде права на правично суђење и права на одбрану окривљеног у поступку који је против окривљеног вођен пред Општинским судом у Дармстадту.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободe окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да се одлуке Европског суда за људска права *Niderost-Huber vs. Switzerland*, *Mantovanelli vs. France* и *Krčmar i drugi vs. Republike Češke* број 35376/97, као и делови одлука Европског суда за људска права *Samoila and Cionca vs. Romania* број 33065/03 од 04.03.2008. године, *Letellier vs. France* број 12369/86 од 26.06.1991. године, *Mamedova vs. Russia* број 7064/05 од 01.06.2006. године и *Vukov vs. Russia* број 4378/02 од 10.03.2009. године, а које је бранилац окривљеног доставио уз поднети захтев за заштиту законитости и

налазе се у списима предмета, уопште не односе на окривљеног АА и на правноснажна решења Вишег суда у Ужицу Кв.бр.93/21 од 30.07.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖкре-19/21 од 03.11.2021. године, а која су предмет поднетог захтева за заштиту законитости, то је Врховни касациони суд нашао да у погледу ове повреде захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног нема прописан садржај, па је на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у овом делу захтев одбацио.

По налажењу Врховног касационог суда, остали део захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се не односи на побијана правноснажна решења, нити на поступак који је претходио доношењу тих решења, већ се искључиво односи на правноснажна решења Вишег суда у Ужицу Кре.бр.5/21 од 10.07.2021. године (исправљено решењем истог суда Кре.бр.5/21 од 12.07.2021. године) којим је према окривљеном одређен екстрадициони притвор и Вишег суда у Ужицу Кв.бр.83/21 од 19.07.2021. године којим је одбијена жалба на решење о одређивању екстрадиционог притвора окривљеном, а такође и на решења кривичног ванрасправног већа Вишег суда у Ужицу којима је продужаван екстрадициони притвор према окривљеном. Ово имајући у виду да бранилац окривљеног у овом делу захтева полемише са разлозима које је Виши суд у Ужицу дао за своје одлуке о одређивању и продужењу екстрадиционог притвора према окривљеном, износећи сопствене разлоге да у конкретном случају не постоје околности које оправдавају бојазан од бекства окривљеног, те да је суд окривљеном уместо притвора могао одредити блажу меру и то меру забрана напуштања стана или боравишта и јемство у износу од 100.000 евра, а којим мерама би се по браниоцу постигла иста сврха.

Одредбом члана 482. став 1. ЗКП прописано је да против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном доношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у том законику.

Имајући у виду да је бранилац окривљеног захтев за заштиту законитости формално поднео против правноснажних решења Вишег суда у Ужицу Кв.бр.93/21 од 30.07.2021. године и Апелационог суда у Крагујевцу КЖкре-19/21 од 03.11.2021. године којима је утврђено да су испуњене законске претпоставке за изручење правосудним органима Савезне Републике Немачке окривљеног АА ради вођења кривичног поступка пред Општинским судом у Дармштадту, Савезна Република Немачка, то се, дакле, имајући у виду цитирану одредбу члана 482. став 1. ЗКП, у конкретном случају наведени захтев за заштиту законитости као ванредни правни лек може односити и поднети једино због тога што је управо цитираним правноснажним одлукама повређен закон или су повређене одредбе поступка који је претходио њиховом доношењу. При овоме се, у конкретном случају, под поступком који је претходио доношењу напред цитираних побијаних правноснажних решења сматра поступак у којем се испитује испуњеност услова за пружање међународне правне помоћи, конкретно претпоставки за изручење окривљеног АА правосудним органима Савезне Републике Немачке ради вођења кривичног поступка, а никако се не сматра поступак везано за доношење решења о одређивању и продужењу екстрадиционог притвора према окривљеном, а која решења о притвору стичу своју правноснажност

независно од побијаних правноснажних решења и против истих је бранилац окривљеног имао могућност да поднесе посебан захтев за заштиту законитости.

Дакле, с обзиром да из целокупног садржаја овог дела захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног недвосмислено произилази да бранилац у овом делу захтева не указује на повреде закона у побијаним правноснажним решењима и повреду одредаба поступка који је претходио њиховом доношењу, а што је у конкретном случају поступак у којем се испитује испуњеност претпоставки за изручење окривљеног АА правосудним органима Савезне Републике Немачке, већ да се овај део захтева браниоца окривљеног искључиво односи на правноснажна решења везана за одређивање и продужење екстрадиционог притвора према окривљеном, а која решења не могу бити предмет поднетог захтева, то је Врховни касациони суд, а имајући у виду цитирану одредбу члана 482. став 1. ЗКП, поднети захтев у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Владимира Јанковића, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на повреду закона наведену у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП у вези чланова 482. став 1, 484. и 485. став 4. ЗКП.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић